

TAIDENAVIGAATTORI 2 / KONSTNAVIGATOR 2 / ART NAVIGATOR 2

KAUPUNKITAIIDETTA. YHDESSÄ.
STADKONST. TILLSAMMANS.
URBAN ART. TOGETHER.

2-3

**Hanketiimin tervehdys/Hälsning från projektteamet/
Greetings from the project team**
"NYKYTAIDE SYNTYY SPONTAANILLA TEKEMISELLÄ,
IDEAT POIKIVAT PROSESSISSA."
"SAMTIDSKONST UPPKOMMER GENOM SPONTAN AKTIVITET,
IDÉER FÖDER NYA IDÉER UNDER PROCESSENS GÅNG"
"SPONTANEOUS ACTIONS LED TO CONTEMPORARY WORKS OF
ART WITH IDEAS BEING SPAWNED IN THE PROCESS"

4

Marketta Urpo-Koskinen
Lohjansseudun kuvataidekoulun rehtori/Rektor för Lojo
bildkonstskola/Director of the Lohja Art School for Children
and Young People
ART NAVIGATOR 2: WHAT WAS DONE AND WHY

5-6

Virve Kallio
Helsingin kuvataidekoulun rehtori/Rektor för Helsingfors
bildkonstskola/Director of the Helsinki Art School
"TÄÄLLÄ OLI KIVAA - TULEN ENSI VUONNA UUDESTAAN!"
"HÄR VAR DET ROLIGT - JAG KOMMER IGEN NÄSTA ÅR!"
"IT WAS FUN HERE - I WILL COME AGAIN NEXT YEAR!"

7-8

Samppa Sassi
Lohjansseudun kuvataidekoulun oppilas/Elev vid Lojo
bildkonstskola/Student in the Lohja Art School for Children
and Young People
KAUPUNKITAIDETTA OPPILAAN SILMIN
URBAN KONST MED EN ELEVS ÖGON
URBAN ART THROUGH THE EYES OF A YOUNG STUDENT

9-29

ESPOON KUVATAIDEKOULU
ESBO BILDKONSTSKOLA
ESPOO SCHOOL OF ART

LOHJANSEUDUN KUVATAIDEKOULU
LOJO BILDKONSTSKOLA
LOHJA SCHOOL OF ART
PORIN KUVATAIDEKOULU
BJÖRNEBORG KONSTSKOLA
PORI SCHOOL OF ART

HELSINGIN KUVATAIDEKOULU
HELSINGFORS BILDKONSTSKOLA
HELSINKI SCHOOL OF ART

ROVANIEMEN KUVATAIDEKOULU
ROVANIEMI BILDKONSTSKOLA
ROVANIEMI SCHOOL OF ART

HYVINKÄÄN KUVATAIDEKOULU
BILDKONSTSKOLAN FÖR BARN
OCH UNGA I HYVINGE
HYVINKÄÄ SCHOOL OF ART

TAMPERE, SARA HILDÉN
-AKATEMIA
SARA HILDÉN-AKADEMIN,
TAMMERFORS
TAMPERE SARA HILDÉN ACADEMY

HÄMEENLINNAN AIMOKOULU
AIMO, SKOLAN FÖR VISUELL
KONST I TAVASTEHUDS
HÄMEENLINNA AIMO SCHOOL

KOKKOLAN KUVATAIDEKOULU
KARLEBY BILDKONSTSKOLA
KOKKOLA SCHOOL OF ART

VANTAAN KUVATAIDEKOULU
VANDA BILDKONSTSKOLA
VANTAA SCHOOL OF ART

VIHDIN KUVATAIDEKOULU
VIHTIS BILDKONSTSKOLA
VIHTI SCHOOL OF ART

30-31

Anu Hietala
Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liiton toiminnanjohtaja/
Verksamhetsledare vid Förbundet för konstkolor för barn och unga i
Finland/Executive director of the Finnish Association of Art Schools for
Children and Young People
TAIDENAVIGAATTORI 2 JA KUVATAIDEKOULUJEN VERKOSTO
KONSTNAVIGATORN 2 OCH NÄTVERKET FÖR BILDKONSTSKOLORNA
ART NAVIGATOR 2 AND THE NETWORK OF VISUAL ARTS SCHOOLS

32-33

Mikko Hartikainen
Opetushallitus/Undervisningsråd/the Finnish National Board of
Education
NYKYTAIDE TARJOAA MAHDOLLISUUKSIA TULEVAISUUDEN
KUVATAIDEOPETUKSELLE
SAMTIDSKONSTEN ERBJUDER MÖJLIGHETER FÖR FRAMTIDA
BILDKONSTUNDERVISNING
CONTEMPORARY ART PROVIDES OPPORTUNITIES FOR TEACHING
VISUAL ART IN THE FUTURE

Painopaikka/Tryckort/Printing: Helsingfors, Lönnberg Painot Oy. Painovuosi/
Tryckår/Year printed: 2014. Painosmäärä/Upplaga/ Number of prints: 650 st.
Toimitus/Redaktion/Editors: Marketta Urpo-Koskinen, Kastehelmi Korpijaakko,
Oona Myllyntaus. Taitto/Ombrytning/Layout: Kastehelmi Korpijaakko. Käännökset/
Översättarna/Translations: Mats Malm, Oona Myllynatus, Glenda Goss

Hanketiimin tervehdys

"NYKYTAIDE SYNTYY
SPONTAANILLA
TEKEMISELLÄ, IDEAT
POIKIVAT PROSESSISSA."

Hämeenlinnan Visuaalisten taiteiden koulu AIMOn
hankeraportti

FIN Yksitoista kuvataidekoulua ympäri Suomen tarttui keväällä 2012 haasteeseen: kuinka löytää uusia reittejä nykytaiteen toimintatapoihin yhdessä oppilaiden kanssa? Taustalla oli Lohjansseudun kuvataidekoulun käynnistämä Taidenavigaattori 2 - hanke, jonka tavoitteiksi kirjattiin nykytaidekasvatuksen ja oppilaslähtöisen pedagogiikan kehittäminen kaupunki- ja yhteisötaiteen keinoin. Hankkeen ajatuksena oli, että jokainen osallistuva koulu työstää teemaa itsenäisesti ja dokumentoi tehdyn kuvin ja tekstein jaettavaan muotoon. Näin syntyivät lopulta hankkeen lopputulemia ja prosesseja esittelevät nettisivut, kiertävä näyttely sekä tämä lehti.

Kaupunkitaidetta. Yhdessä. -lehti kokoaa yhteen Taidenavigaattori 2 -hankkeen satoa, jota on syntynyt runsaasti. Jokainen hankkeeseen osallistunut kuvataidekoulu on esillä aukeaman verran. Olemme pyytäneet artikkelit hankkeessa eri rooleissa toimineilta tekijöiltä. Helsingin kuvataidekoulun rehtori Virve Kallio tuo tekstissään esille hankkeen vaikuttavuutta yhteisön kannalta ja oppilaan näkökulmaa valottaa Lohjansseudun kuvataidekoulun oppilas Samppa Sassi. Kuvataidekoulujen liiton rooli kuvataidekoulujen verkoston syntymisessä on tärkeä ja tätä hahmottelee tekstissään liiton toiminnanjohtaja Anu Hietala. Opetusneuvos Mikko Hartikaisen tekstin kautta esiin nousee Opetushallituksen merkittävä rooli kullekin ajalle tärkeiden kehittämiskohteiden esille nostajana ja kehityshankkeiden rahoittajana. Taidenavigaattori 2 -hankkeen kohdalla tärkeäksi teemaksi nousi yhteisöllisyyden kehittäminen.

Hankkeen varrella esitys- ja kaupunkitaidelija Meiju Niskala on toiminut esimerkeillään ja luennoillaan innoittajana ja ajatustenherättäjänä. Kiitämme jokaista hankkeeseen osallistunutta koulua, opettajaa ja oppilasta rohkeasta heittäytymisestä kaupunkitaitteen pariin. Lisäksi kiitämme Opetushallitusta tuesta sekä Lohjan kaupunkia lehden käännöstöiden kustantamisesta.

Hankkeen internet-sivut www.taidenavigaattori2.wordpress.com päivittyvät vuoden 2015 loppuun saakka. Sieltä löydät lisää kuvia, tarinoita, ideoita ja hankeraportteja. Innostavia lukuhetkiä myös tämän lehden parissa!

Hälsning från projektteamet

"SAMTIDSKONST
UPPKOMMER GENOM
SPONTAN AKTIVITET,
IDÉER FÖDER NYA IDÉER
UNDER PROCESSENS
GÅNG."

Projektrapport från Aimokoulu, Tavastehus skola för
visuell konst

SWE Elva bildkonstskolor på olika håll i Finland tog sig an en utmaning våren 2012: hur ska man hitta nya vägar till arbetssätt för samtidskonst tillsammans med eleverna? Bakom låg projektet Konstnavigatör 2, som startades av Lojo bildkonstskola och gavs som mål att utveckla pedagogiken för samtidskonst och den elevorienterade pedagogiken med de medel som urban och social konst erbjuder. Idén med projektet var att varje medverkande skola skulle bearbeta ett tema självständigt och dokumentera resultatet i en form som kan distribueras i bild och text. Så uppstod slutresultatet av projektet och webbsidorna som presenterar processerna, den ambulerande utställningen och denna tidning.

Tidningen Urban konst. Tillsammans. samlar det rikliga material som projektet Konstnavigatör 2 har gett upphov till. Alla bildkonstskolor som har medverkat i projektet är företrädare med ett uppslag. Vi har brett om artiklar av medverkande som har haft olika roller i projektet. Rektor Virve Kallio vid Helsingfors bildkonstskola lyfter i sin text fram projektets genomslag i social bemärkelse. Eleven Samppa Sassi från Lojo bildkonstskola företräder elevens perspektiv. Förbundet för konstkolor spelade en viktig roll när nätverket för bildkonstskolor uppstod, vilket förbundets verksamhetsledare Anu Hietala skisserar upp i sin text. Undervisningsråd Mikko Hartikainen text tar upp den betydande roll som Utbildningsstyrelsen har när det gäller att finansiera utvecklingsprojekt och att lyfta fram utvecklingsobjekt som är viktiga för vår tid. Inom projektet Konstnavigatör 2 blev utveckling av den sociala dimensionen ett viktigt tema.

Konstnären Meiju Niskala agerade inspiratör och tankeväckare genom sina exempel och föreläsningar under projektets gång. Vi vill tacka alla skolor, lärare och elever som har medverkat i projektet för deras modiga sätt att hänga sig åt urban konst. Därutöver vill vi tacka Utbildningsstyrelsen för det fördomsfria stödet och Lojo stad för bekostnad av översättningen.

Projektets webbsidor på www.taidenavigaattori2.wordpress.com uppdateras fram till slutet av 2015. Där finns fler bilder, berättelser, idéer och projektrapporter. Vi önskar dig inspirerande läsning med den här tidningen!

Greetings from the project team

"SPONTANEOUS ACTIONS
LED TO CONTEMPORARY
WORKS OF ART WITH
IDEAS BEING SPAWNED IN
THE PROCESS."

Project report by the AIMO School of Visual Arts,
Hämeenlinna, Finland

ENG In the spring of 2012 eleven visual art schools across Finland together with their students seized the challenge of finding new working methods in contemporary art. In the background was the Art Navigator 2 Project, launched by the Lohja Art School for Children and Young People. The project's aims had been formulated as a means of developing contemporary art education and student-centered pedagogy through urban and community art. The basic idea was that each school could create urban art independently and share the process with a wider audience via photographic and textual documents online. The website presenting the outcomes and processes, the traveling exhibition, and this publication, *Urban Art – Together*, were produced as a result.

The publication *Urban Art – Together* demonstrates the vast yield of the Art Navigator Project. In its pages, each visual art school involved has a spread, and individuals who have served the project in different capacities have contributed articles. The director of the Helsinki Art School presents the undertaking from the community point of view, while Sampa Sassi of the Lohja Art School for Children and Young People gives a student's perspective. The important role of the Finnish Association of Art Schools for Children and Young People in the birth of the network of visual art schools in Finland is outlined in the article by the Association's executive director, Anu Hietala. Mikko Hartikainen, Counsellor of Education, highlights the evolving development targets and the position of the Finnish National Board of Education in supporting related projects. In conjunction with Art Navigator 2, developing the community became a pivotal theme.

Along with her own example and lectures, the performance and urban artist Meiju Niskala has acted as inspiring muse and thought provocateur. We want to thank every school, teacher and student involved for their courage to dive into urban art. In addition, we thank the Finnish National Board of Education for its overall support and the town of Lohja for support for the translations.

The project's website www.taidenavigaattori2.wordpress.com will be updated until the end of year 2015. More photos, stories, ideas, and project reports will be found there. You may be inspired on reading this publication as well!

1 Kartalla -taidetapahtuma Strömsin kartanossa Helsingissä / Kon-
stvenemanget På kartan vid Ströms gård i Helsingfors. / Art event
On the Map in the Ströms mansion in Helsinki.

Marketta Urpo-Koskinen
Taidenavigaattori 2 -hankkeen koordinaattori
Koordinator för projektet Konstnavigatör 2 Art Navigator 2, Project Coordinator

Oona Myllyntaus
Taidenavigaattori 2 -hankkeen projektisihteeri
Projektsekreterare för Konstnavigatör 2 Art Navigator 2, Project Secretary

Kastehelmi Korpjaakko
Taidenavigaattori 2 -hankkeen kuvasihteeri
Bildsekreterare för Konstnavigatör 2 Art Navigator 2, Photo Secretary

Marketta Urpo-Koskinen

Lohjanseudun kuvataidekoulun rehtori/
Rektor för Lojo bildkonstskola/Director
of the Lohja Art School for Children

ART NAVIGATOR 2: WHAT WAS DONE AND WHY

ENG Art Navigator 2, a development project for contemporary art education, was launched in the fall of 2012 and involved visual art schools across Finland. Student-centered pedagogy was at the heart of this development project. The shared theme was "Urban Art," and the entire community – teachers, students and local residents – participated.

In recent years, both urban and community art have increasingly expanded, both in scope and in application. Our project has reacted to this moment. Student-centered pedagogy is considered important, yet the main question is how to apply more of such pedagogy in art education.

One of the project's main goals was to find opportunities for teachers and students to work together. Teachers certainly have a great deal of experience with urban and community art, but how does one make use of this experience as part of a school's program? In the Art Navigator project, teachers and students formed working groups in which they studied, discussed, created, and executed diverse urban art ventures. The teachers did not offer any ready-made concepts, and the students were engaged in the undertaking right from the beginning. The creative process was documented throughout, and the related descriptions were written jointly by students and teachers at the end: What was done and why? What happened? Was the result successful? What might be done in future such projects? The project also contributed to developing activities in the schools themselves, which attained more awareness in their local areas.

The results can be seen on the project's web pages. In several visual art schools around Finland the art festival of light, "Light wins over the darkness," was held simultaneously on the 14th of November, 2013. In the fall of 2014, the project partners organized a traveling exhibition, and the magazine presenting the final projects was published.

The Ministry of Education has given a support of eur 40.000 to our Taidenavigaattori2 project. Project coordinator was Lohja Art School for Children and Young People.

THE AIMS FOR THE PROJECT

- TO DEVELOP METHODS OF TEACHING CONTEMPORARY ART IN COOPERATION WITH OTHER ART SCHOOLS, PRESENT THE POSSIBILITIES FOR URBAN ART AND INTRODUCE METHODS OF STUDENT-CENTERED PEDAGOGY
- TO DOCUMENT SYSTEMATICALLY THE PROGRESS OF THE PROJECT
- TO CONVEY THAT URBAN ART IS NOT BLURRED OR INDISTINCT; RATHER IT IS PLAYFUL, EXPERIMENTAL AND INTERACTIVE ART THAT CAN BE IMPLEMENTED BY AN ENTIRE COMMUNITY.

THE AIMS FOR THE TEACHERS

- TO REINFORCE THE SIGNIFICANCE OF PLAY, JOY AND FEARLESSNESS IN TEACHING. TO PROMOTE INTERACTIVE WORKING AMONG STUDENTS, TEACHERS, AND THE LOCAL COMMUNITY
- TO DEMONSTRATE THAT EVEN A SMALL WORK OF ART CAN BE SURPRISING AND CAN STIMULATE LOCAL DISCUSSION
- TO BE EXPERIMENTAL IN DAILY ROUTINES AND HIGHLIGHT CREATIVITY.

THE AIMS FOR THE STUDENTS

- TO DEMONSTRATE THAT ART HAS A POSITIVE IMPACT AND TOUCHES PEOPLE
- TO SHOW THAT WORKS OF ART CAN BE DONE WITH OTHERS

Virve Kallio

rehtori, Helsingin kuvataidekoulu
rektor, Helsingfors bildkonstskola
Director, Helsinki Art School
www.kuvataide.fi

TÄÄLLÄ OLI KIVAA - TULEN
ENSI VUONNA UUDESTAAN!
HÄR VAR DET ROLIGT –
JAG KOMMER IGEN NÄS-
TA ÅR! IT WAS FUN HERE
– I WILL COME AGAIN NEXT
YEAR!

FIN Neurobiologi Gerald Hüther vertaa aivojen toimintaa puun kasvuun. Mitä enemmän innostusta, tunteita ja sosiaalista kannustusta liittyy oppimiseen, sitä enemmän puu kasvattaa oksia, vahvistuu ja leviää. Inspiraatio-nimistä lannoitetta tarvitaan puun juurille, jotta kasvu on suotuisaa. Lapsen ja nuoren ajattelun ja taitojen kehityksen näkeminen ja sen huomioiminen on todella tärkeää. Aivot ovat sosiaalinen elin, joille tunteet ja innostuminen ovat kehityksen edellytyksiä. Jos kukaan ei huomaa eikä huomioi, ihminen ei voi hyvin eikä oppiminenkaan suju. Siksi on niin tärkeää oppia yhdessä, nähdä ja näyttää oma osallisuutensa yhteisössä.

Kaupunkitaiteen tekeminen Taidenavigaattori 2 -hankkeessa on tarjonnut huisin hauskan yhdessä oppimisen kokemuksen ilman ikärajoja. Mitä rohkeammin kukin on uskaltanut mukaan heittäytyä, sitä antoisimmat ovat myös sukellukset taiteen tekemisen ja kokemisen maailmaan. Taiteilijat, opettajat, kuvataidekoulun henkilökunta, lapset ja nuoret sukulaisineen ja ystävineen, ohikulkijat ja lähiseudun asukkaat ovat voineet tarttua valotaiteen siveltimeihin, saveen, kameeraan, katulitiuihin, osallistua taidetapahtumien vilskeseen ja vilinään kuvataidekoulun turvallisissa ympäristöissä.

Urakka on ollut suurenmoinen. Vertaistapahtumat muissa kuvataidekouluissa ympäri maata ja hankkeeseen sisältynyt kaupunkitaidekoulutus ovat antaneet paljon ajateltavaa ja nähtävää. Osa teoksista jää näkyville kuten seinämaalaukset, joita tehtiin. Hankkeen omassa nettigalleriassa voi nähdä dokumentaatioita. Tämä julkaisu tuo esiin otteita isommasta kokonaisuudesta. Kuitenkin suurin osa näkyväksi tehdystä kaupunkitaiteesta on jo korjattu pois. Tärkein on silti tallella: inspiraatio. Tallella ovat myös yhteisöllisen oppimisen kautta syntyneet synapsien väylät aivoissa. Tallella ovat myös kaikki ihmiset, jotka heittäytyivät tekemään ja kokemaan. Niinpä päädyimme jatkaamaan kaupunkitaiteen parissa.

SWE Neurobiologen Gerald Hüther jämför hjärnans funktion med tillväxten hos ett träd. Ju mer entusiasm, känslor och social uppmuntran som är förknippad med lärande, desto mer bildar trädet grenar, växer sig starkare och breder ut sig. Trädets rötter behöver den gödsel som kallas inspiration för att tillväxten ska bli gynnsam. Att upptäcka och ta hänsyn till utvecklingen i tänkande och färdigheter hos barn och unga är verkligen viktigt. Hjärnan är ett socialt organ som kräver känslor och engagemang för att utvecklas. Om ingen upptäcker en eller tar hänsyn till en, mår människan inte bra och kan inte lära sig. Därför är det viktigt att lära sig tillsammans, att upptäcka och visa sin egen delaktighet i ett socialt sammanhang.

Arbetet med urban konst inom projektet Konstnavigatör 2 har bjudit på en mycket rolig upplevelse av lärande tillsammans utan åldersgränser. Ju modigare någon har vågat hänge sig åt saken, desto mer har djupdykningen i att utöva och uppleva konst gett. Konstnärer, lärare, anställda vid bildkonstskolan, barn och unga med sina släktingar och vänner, förbipasserande och boende i närområdet har kunnat fatta en pensel för ljuskonst, lera, en kamera, gatukritor, medverka i vimlet på konstevenemang i den trygga miljön på bildkonstskolan.

Arbetet har varit storartat. Systemevenemangen i övriga bildkonstskolor över hela landet och utbildningen i urban konst inom projektet har gett mycket att se och tänka på. En del av verken blir fortsatt framme, såsom väggmålningarna. Webb Galleriet innehåller dokumentation. Den här publikationen tar fram utdrag ur den större helheten. Ändå har en stor del av den urbana konst som var tänkt att bli väl synlig redan plockats bort. Det viktigaste är dock kvar: inspirationen. En annan sak som är kvar är de kontakter mellan synapserna som har uppstått i hjärnan genom det sociala lärandet. Kvar är dessutom alla de människor som hängav sig åt att göra och uppleva. Detta fick oss att gå in för att fortsätta arbetet med urban konst.

ENG Neurobiologist Gerald Hüther compares the function of the brain to the growth of a tree. The more enthusiasm, emotions, and social support are involved in learning, the more the brain, like a tree, grows branches, strengthens, and spreads. Fertilizer called inspiration is needed for the roots to ensure their favorable growth. It is very important to recognize and pay attention to the development of thinking skills and capabilities in children and young people. Brains are a social organ for development for which emotions and excitement are a precondition. If no one notices or pays attention, a person does not feel right and learning does not go well. Therefore, learning together, observing, and participating visibly in a community are all highly important.

Making urban art in the Art Navigator 2 Project has provided an enjoyable experience of collaborative learning. The more daringly each and every participant has thrown themselves into making urban art, the more rewarding have been the dives into the world of creating and experiencing art. Artists, teachers, the art school staffs, children, young people with their friends and relatives, passers-by, and residents from nearby neighborhoods have been able to pick up paint brushes, clay, cameras, or street chalk and get involved in a flurry of artistic events in the safe environment of a visual arts school.

The results have been magnificent. Peer events in other visual art schools throughout the country and the urban art training entailed in the project have stimulated many ideas and produced numerous things to see. Some of the works of art, like the murals, will stay right where they were created. The results can be seen online in the web gallery of the Art Navigator 2 Project, which shows aspects of the project as a whole. However, though the major part of the urban art produced has already been cleared away, the most precious part is still safe: inspiration. Safe too are the channels of synapses created in the students' brains through collaborative learning. And all the people who have thrown themselves into making and experiencing art are safe. Thus, we have ended up continuing to make urban art.

1 Syvämeren olio -työpajan jännittävä mustavaloluolasto, johon kaikki saivat osallistua tekemällä oman olion ja uskaltautumalla tutkimusmatkalle! Verkstaden Djuphavsvarelsen med en spännande grotta i UV-ljus där alla får delta genom att göra sin egen varelse och våga sig på upptäcktsresa!

Samppa Sassi

Lohjanseudun kuvataidekoulun oppilas (18 v.)
elev vid Lojo bildkonstskola (18 år)
Student in the Lohja Art School for Children and Young People (18)

KAUPUNKITAIIDETTA OPPILAAN SILMIN URBAN KONST MED EN ELEVS ÖGON URBAN ART THROUGH THE EYES OF A YOUNG STUDENT

FIN Olin syksyllä mukana kun Lohjanseudun kuvataidekoulun Seniori-ryhmä toteutti yhdessä taiteilija Pasi Rauhalan kanssa kaupunkitaideprojektin Lohjalla. Teimme ryhmämme jäsenen Aku Mäkelän idean pohjalta ihmishahmoja tuorekelmusta ja pakkausteipistä ja kannoimme ne Lohjan keskustaan yhden illan ajaksi. Jokaisella hahmolla oli oma aiheensa ja tavallaan oma tarinansa. En ollut koskaan aiemmin ollut mukana missään vastaavassa ja projekti osoittautuikin todella mielenkiintoiseksi. Projektin aikataulu oli hyvin tiukka. Tapaamiskertoja Pasiin kanssa ei ollut kovin montaa, joten osittain se, mitä olimme tekemässä, varsinaisesti selkeytyi vasta samana iltana kun kannoimme hahmojamme yhtenä kulkueena valmiiksi mietityille paikoilleen. Illan päätteeksi hahmot kannettiin uudelleen galleriana toimineen liiketilan näyteikkunaan.

En ole koskaan oikein pitänyt esillä olemisesta tai esiintymisestä, joten olin aluksi vähän jännittynyt siitä mitä olimme tekemässä, mutta loppujen lopuksi oli hauskaa nähdä ihmisten hämmästyks kun he huomasivat ihmishahmot. Jaoimme illan aikana ihmisille pieniä mainoksia projektistamme ja mainoksessa oli kartta, johon oli merkitty jokaisen hahmon sijainti. Ihmisten asenteet hahmoja kohtaan olivat positiivisessa mielessä yllättäviä, moni kehui hahmoja ja tuntui olevan hyvin kiinnostunut siitä mitä olimme tehneet. Se tuntui tekijänä hyvin palkitsevalta, sillä hahmoissa oli ollut suuri työ ja oli mukava nähdä, että ne otettiin hyvin vastaan.

Kuinka moni loppujen lopuksi näki hahmot illan aikana, jää varmastikin arvoituksiksi, mutta ehkä se kuuluu tällaisen projektin henkeen. Oppilaan näkökulmasta se teki koko projektista hyvin kiinnostavan toteuttaa alusta loppuun, sillä se poikkesi melko paljon kaikesta siitä mitä olin kuviksella "tottunut tekemään".

SWE På hösten medverkade jag när seniorgruppen vid Lojo bildkonstskola genomförde ett urbant konstprojekt i Lojo under ledning av konstnär Pasi Rauhala. Utgående från en idé av Aku Mäkelä, en medlem i vår grupp, gjorde vi mänskliga figurer av plastfolie och förpackningstejp, och bar dem till Lojo centrum för en kväll. Varje figur hade ett eget tema och på sätt och vis en egen berättelse. Jag hade aldrig medverkat i något liknande tidigare och projektet visade sig bli verkligt intressant. Det hade ett mycket stramt tidschema. Vi hade inte så många möten med Pasi, så delvis klarnade det för oss vad vi höll på med egentligen först samma kväll som vi bar våra figurer i en enda procession till de färdigt uttänkta ställena. Som avslutning på kvällen bar vi figurerna på nytt till ett skyltfönster i en affärslokal, som blev galleri.

Jag har aldrig riktigt tyckt om att vara framme eller uppträda, så till en början var jag lite spänd för det vi skulle göra, men till slut var det roligt att se folks förvåning när de såg figurerna. Under kvällen delade vi ut små reklamblad om vårt projekt och de innehöll en karta där positionen för varje figur hade märkts ut. Folks attityder gentemot figurerna var överraskande i positiv mening. Många gav oss beröm för figurerna och tycktes vara väldigt intresserade av vad vi hade gjort. Det kändes mycket givande för oss som gjorde det, eftersom vi hade lagt ner mycket arbete på figurerna. Det var roligt att se att de fick ett fint mottagande.

Hur många som sist och slutligen såg figurerna under kvällen förblir säkert en gåta, men det hör kanske till andan i ett sådant här projekt och för en elev blev hela projektet mycket intressant att genomföra från början till slut, då det skiljde sig ganska mycket från det jag var "van att göra" inom bildkonst.

ENG I assisted in the senior group at the Lohja Art School for Children and Young People in the fall of 2013 when the group conducted the urban art project headed by artist Pasi Rauhala. Based on an idea of one of our group members, Aku Mäkelä, we made human figures out of plastic wrap and packaging tape and carried them to downtown Lohja for an evening. Every figure had a different theme and, in a way, told its own story. I had never been involved in anything like this, and the project proved to be very interesting. We had a tight schedule. We were not able to meet with Pasi himself, and so what we were doing was created the very evening we took the figures out to pre-determined locations in the town. At the end of the evening, we placed the figures in a shop window, which was transformed into a window gallery (for the Urban Art Week in Lohja in November 2013).

I have never liked to be put on the spot or to perform, and so I was a little anxious about what we were doing. However, in the end it was fun to see the astonishment of passers-by when they noticed the figures. We handed out small flyers about our project, including a map with the locations of every figure. People's attitudes were surprising in a positive sense; many complimented the figures and seemed to be enthusiastic about what we had done. I found it very rewarding, because the figures demanded a great deal of work. It was nice to see that these works of art were so well received.

The exact number of people who saw the figures remains a mystery. This might, however, be in the spirit of this kind of project, and from a pupil's perspective it made the whole project a lot more appealing to carry it out from beginning to end in a temporary window gallery. The project differed quite a lot from everything that we had been accustomed to doing in the visual arts school.

1 Teippihahmot kysyivät, kerjäsivät ja kommentoivat yhteiskunnan tilannetta kaupunkitaidetapahtumassa. / Vid ett evenemang för urban konst teippfigurerna rågade, tiggde eller kommenterade situationen i samhället. In the urban art event, plastic wrap figures were questioning, begging, or commenting on societal situations. Kuva / bild / photo: Kastehelmi Korpijaakko

ESPOON KUVATAIDEKOULU
ESBO BILDKONSTSKOLA
ESPOO SCHOOL OF ART FOR CHILDREN
AND YOUNG PEOPLE

Espeen kuvataidekoulu on kannatusyhdistyksen ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1979. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 5-20 -vuotiaille espoolaisille. Oppilaita on 1200 ja opetuspisteitä on seitsemän. Opettajat ovat kuvataideopettajia, taiteilijoita, arkkitehteja, valokuvaajia ja taideteollisuuden ammattilaisia.

Grundad/Year founded: 1979
Antal elever/Age range: 1,200
Åldersfördelning/Number of students: 5-20
Huvudman/Administrator: understödsförening/
supporters' association
www.espoonkuvataidekoulu.fi

1 Valoteoksia ja performansseja WeeGee-talon aulassa./Ljuskonst- och performanceverk i WeeGee-husets entréhall./Light installations and performances in the entrance hall of the WeeGee Exhibition Centre. Kuva/bild/photo: Niina Ala-Fossi

2 Valo-teema innosti niin oppilaita kuin opettajiakin./ Temat ljus inspirerade både elever och lärare. The theme of light inspired both students and teachers. Kuva/bild/photo: Niina Ala-Fossi

3 Valotaiteilija Annikki Luukelan ohjaama valotanssi WeeGee -talon aulassa. /Ljusedans regisserad av ljuskonstnär Annikki Luukela i WeeGee-husets entréhall./A dance of light choreographed by artist Annikki Luukela in the entrance hall of the WeeGee Exhibition Centre. Kuva/bild/photo: Niina Ala-Fossi

FIN ”Opettajat ja oppilaat kokivat valoprojektin innostavaksi ja inspiroivaksi ja moni haluaa jatkaa valon parissa työskentelyä jatkossakin. Joku jopa totesi, että valo on ollut inspiroivin teema tähän mennessä.”

SWE ”Lärarna och eleverna upplevde att ljusprojektet var entusiasmerande och inspirerande, och många vill fortsätta att arbeta med ljus framöver. Någon konstaterade rentav att ljuset var det mest inspirerande temat hittills.”

ENG “Teachers and pupils found that a project developed around light was stimulating and inspiring, and many want to continue working with light in the future. Someone even mentioned that light has been the most inspiring theme so far.”

HELSINGIN KUVATAIDEKOULU HELSINGFORS BILDKONSTSKOLA HELSINKI ART SCHOOL FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE

Helsingin kuvataidekoulu on kannatusyhdistyksen ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1978. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 4-20 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Oppilaita on yhteensä 600 seitsemässä opetuspiiteessä. Opettajat ovat visuaalisen alan ammattilaisia, kuvataideopettajia ja pedagogisesti suuntautuneita kuvataiteilijoita.

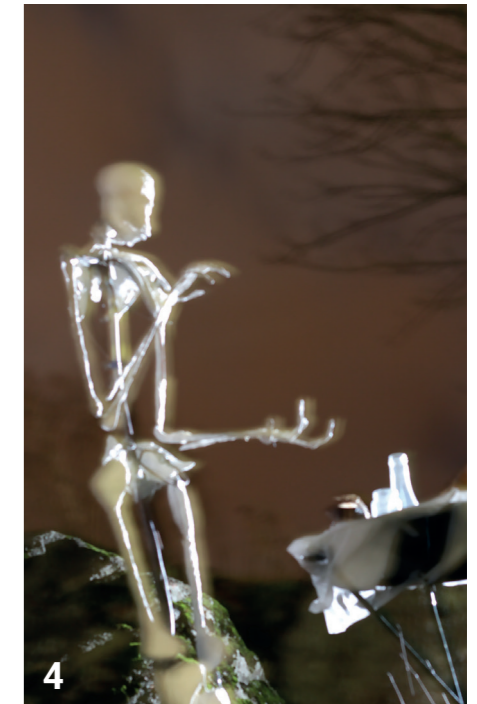
Grundad/ Year founded: 1978
Antal elever/ Number of students: 600
Åldersfördelning/ Age range: 4-20
Huvudman/ Administrator: understödsförening/
supporters' association
www.kuvataide.fi

- 1 Kartalla -taidetapahtuma Strömsin kartanossa Helsingissä./ Konstevenemanget På kartan vid Ströms gård i Helsingfors./ Art event On the Map in the Ströms mansion in Helsinki. Kuva/bild/photo: Lasse Ehrnrooth
- 2 Avoin Valokartano -taidetapahtuma Roihuvuorella Helsingissä./ Det öppna konstevenemanget Ljusgård i Kasberget, Helsingfors./ The art event Open Light Mansion in the Helsinki neighborhood called Roihuvuori. Kuva/bild/photo: Joni Sarkki
- 3 Piirustus ja maalausryhmän kollektiivinen seinämaalauk Strange World with a Twist./ Tecknings- och målningsgruppens kollektiva väggmålning Strange World with a Twist./Collective mural Strange World with a Twist by students in drawing and painting. Kuva/bild/photo: Lauri Hänninen

SWE "Projektet har hjälpt oss att prova och införa nya slags arbetsätt, och har skapat en känsla av betydelsefullt arbete och möjligheter att lära sig tillsammans för elever, lärare och lokala invånare. Dialogen och öppenheten har ökat både inom läroinrättningen och i dess förhållande till den omgivande verkligheten och samarbetspartners."

FIN "Hanke on edesautannut uudenlaisten toimintatapojen kokeilua ja käyttöönottoa, luonut oppilaille ja opettajille sekä paikallisille asukkaille tunnetta tekemisen merkityksellisyydestä ja yhteisen oppimisen mahdollisuuksista. Vuorovaikutteisuus ja avoimuus ovat lisääntyneet sekä oppilaitoksessa että sen suhteessa ympäröivään todellisuuteen ja yhteistyökumppaneihin."

ENG "The project has furthered the experiments and implementation of new courses of action. It has generated a sense of meaningfulness and an acknowledgment of possibilities for collaborative learning among and between pupils, teachers, and local residents. The school has more interaction and openness in its relation to the surrounding world and its partners."

HYVINKÄÄN KUVATAIDEKOULU
 BILDKONSTSKOLAN FÖR BARN OCH UNGA
 I HYVINGE
 HYVINKÄÄ SCHOOL OF ART FOR CHILDREN
 AND YOUNG PEOPLE

Hyvinkään Lasten ja nuorten kuvataidekoulu on Hyvinkään kaupungin ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1987. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 4-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Oppilaita on 330. Koululla on avarat ja valoiset tilat Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Villa Artussa Vanhalla Villatehtaalla, joka rakennettiin vuonna 1900.

Grundad/ Year founded: 1987
 Antal elever/ Number of students: 330
 Åldersfördelning/ Age range: 4-19
 Huvudman/ Administrator: Hyvinge staden/
 City of Hyvinkää
www.hyvinkaa.fi/kuvataidekoulu

- 1 Seinämaalausprojekti uv-maaleilla vanhan villatehtaan sisäpihalla./ Väggmålningprojekt med UV-målarfärg på innergården till den gamla yllefabriken./ Mural project with UV lights in the courtyard of an old wool factory. Kuva/bild/photo: Elina Katara
- 2 Piirustustapahtuma kauppakeskuksen aukiolla./ Teckningsevenemang på öppen plats vid köpcentrum./ A drawing event in the square on the mall. Kuva/bild/photo: Alina Poutiainen, Max Tabell
- 3 Muuttuva installaatio kauppakeskuksessa./ Föränderlig installation i köpcentrum./ A changing installation in the mall. Kuva/bild/photo: Kaisu Paavilainen, Valma Merimaa, Aino Laaksonen
- 4 Pitkä valotus ja itsevalaiseva installaatio kuunvalossa./ Lång exponering och självlysande installation i månsken./ Long exposure and a luminous installation in the moonlight. Kuva/bild/photo: Jesse Jeskanen, Santtu Virtanen

ENG "In the course of the project, the school turf expanded into the city space, and new ideas emerged about where to give lessons and who to cooperate with. Small urban art events are eye-openers and create opportunities for encountering different kinds of people."

SWE "I och med projektet utvidgades skolans revir till stadsrummet och väckte nya idéer om var man kan ha timmar och med vem man kan samarbeta. Små stadsevenemang får upp ögonen och skapar möjligheter till möten mellan olika människor."

FIN "Hankkeen myötä koulun reviiri laajeni kaupunkitilaan ja heräsi uusia ideoita siitä, missä kaikkialla oppitunteja voisiakaan pitää ja kenen kanssa tehdä yhteistyötä. Pienet kaupunkitapahtumat avaavat silmiä ja luovat kohtaamisen mahdollisuuksia erilaisille ihmisille."

AIMO-KOULU, HÄMEENLINNA
AIMO, SKOLAN FÖR VISUELL KONST
I TAVASTEUS
AIMO SCHOOL, HÄMEENLINNA

Visuaalisten taiteiden koulu AIMO, Hämeenlinna, on Hämeenlinnan kaupungin ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1986. Aimokoulu antaa visuaalisen taiteen perusopetusta kuva- ja käsityötaiteessa yli 5-vuotiaille hämeenlinnalaisille. Kuvataiteen perusopetusta annetaan laajan oppimäärän mukaisesti. Oppilaita on 467. Koulu toimii Hämeenlinnan keskustassa entisessä verkatehtaassa, josta on uudistettu kulttuuri- ja kongressikeskus.

Grundad/ Year founded: 1986
Antal elever/ Number of students: 467
Åldersfördelning/ Age range: 5–20
Huvudman/ Administrator: Tavastehus staden/
City of Hämeenlinna
www.aimokoulu.com

- 1 AIMO Tallinnan vanhassa kaupungissa./ AIMO i gamla stan i Tallinn./ AIMO school students in the Old Town of Tallinn. Kuva/bild/photo: Kikka Jelisejeff
- 2 Neulegraffititapahtuma Hämeenlinnan Taiteiden Yössä./ Evenemang för stick-graffiti under konstens natt i Tavastehus./ Knit graffiti event in Hämeenlinna on the Night of the Arts. Kuva/bild/photo: Milla Ojala
- 3 10-vuotiaat oppilaat taltioivat kaupungin ääniä katoaviksi ympäristöteoksiksi./ 10-åriga elever spelar in stadsjud till ett flyktigt miljökonstverk./ Ten-year-old students captured urban voices and created perishable environmental art. Kuva/bild/photo: Mervi Suomalainen
- 4 Yhteisöllinen Silent street dance Hämeenlinnan kaupungin kaduilla./ Sociala Silent street dance på gatorna i Tavastehus./ Community Silent Street Dance in the streets of Hämeenlinna. Kuva/bild/photo: Antti Hämäläinen

FIN ”Nykytaidehanke avasi uudenlaisia näkökulmia kaupunkitilaan; sen aikana ylitettiin omia rajoja, otettiin kaupunkitila haltuun ja pohdittiin kaupunkitilassa olemisen tapoja. Yhteisölliset tapahtumat synnyttivät kohtaamisia tekemisen äärellä ja muodostui uusia verkostoja. Nykytaide syntyi spontaanilla tekemisellä ja ideat poikivat prosessissa.”

SWE ”Projektet med samtidskonst öppnade upp för nya perspektiv på stadsrummet; under projektet överskred vi våra egna gränser; tog kontrollen över stadsrummet och funderade på olika sätt att vara i det. Sociala evenemang gav upphov till möten under arbetet och det uppstod nya nätverk. Samtidskonst uppkommer genom spontan aktivitet, idéer föder nya idéer under processens gång.”

ENG ”The contemporary art project opened new perspectives on the city space; self-made boundaries were crossed during the project, pupils came to grips with the city in space and considered ways of being there. Community events created encounters, and new networks were formed. Spontaneous actions led to contemporary works of art with ideas being spawned in the process.”

KOKKOLAN KUVATAIDEKOULU KARLEBY BILDKONSTSKOLA KOKKOLA SCHOOL OF ART FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE

Kokkolan lasten ja nuorten kuvataidekoulu on Kokkolan kaupungin ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1982. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 6-20 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Oppilaita on 450. Koulu on kaksikielinen.

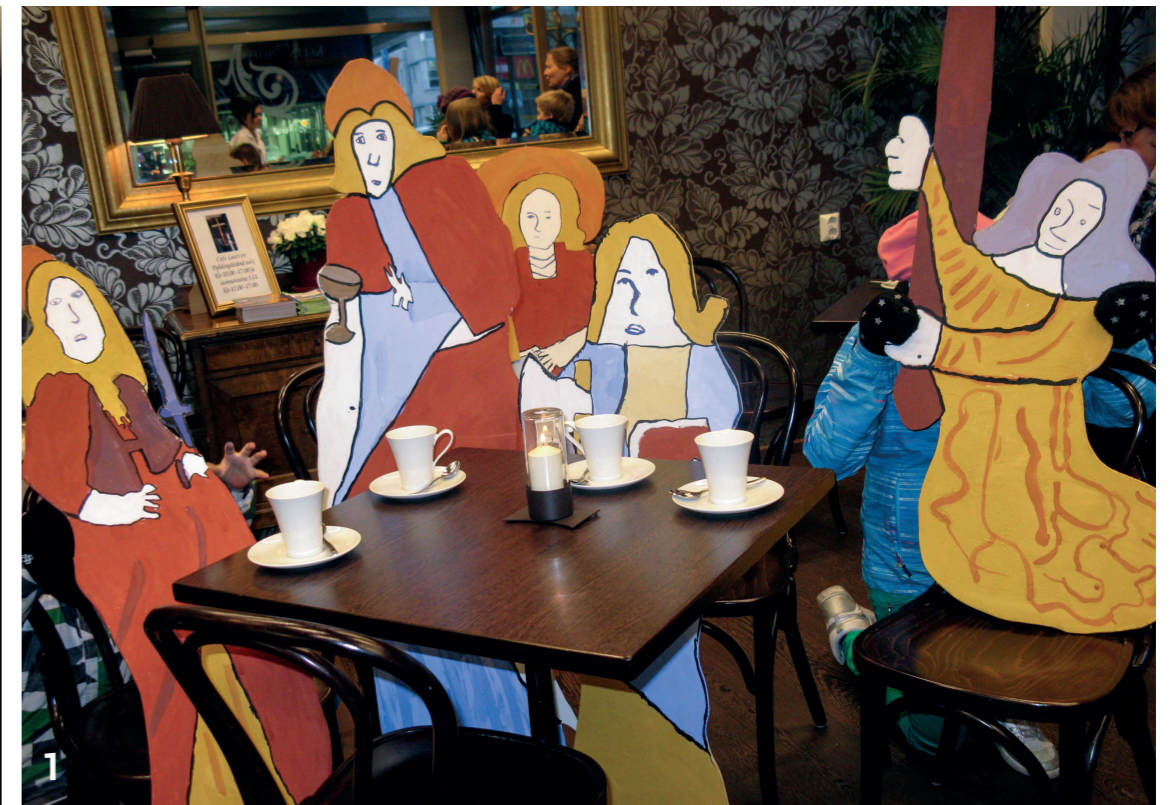
Grundad/ Year founded: 1982
Antal elever/ Number of students: 450
Åldersfördelning/ Age range: 6-20
Huvudman/ Administrator: Karleby staden/
City of Kokkola
www.kokkola.fi/kso-kni

- 1 ARTboretum -kasvihuone oli täynnä oppilaiden tekemiä ihmeellisiä ja värikkäitä kasveja./ Växhuset ARTboretum var fyllt av underliga och färggranna växter som eleverna gjort./ ARTboretum was full of wonderful and colorful plants made by students. Kuva/bild/photo: Kukka-Maaria Koskinen
- 2 ARTboretum -kaupunkitaideteos iltavalaistuksessa Kokkolan keskustan kävelykadulla./ Stadskonstverket ARTboretum i kvällsbelysning på gågatan i Karleby centrum./ ARTboretum, a work of urban art in the light of evening during a parade in downtown Kokkola. Kuva/bild/photo: Kukka-Maaria Koskinen
- 3 Kirjakaappiteos oli esillä Historiallisia kirjoja -näyttelyssä Kokkolan kaupunginkirjastossa./ Verket Bokskåp på utställningen Historiska böcker i Karleby stadsbibliotek./ The work of art called Book Cabinet was displayed in the exhibition Historical Books in the Kokkola city library. Kuva/bild/photo: Kukka-Maaria Koskinen

SWE "Stadskonstverken skänkte sin omgivning glädje och estetik, och förhöjde känslan av social samhörighet. Verken inspirerade och gladdade inte bara konstnärerna, utan också betraktarna. Att förändra och försköna sin egen omgivning var en upplevelse som gav kraft."

FIN "Kaupunkitaideteokset toivat ympäristönsä iloa ja estetiikkaa sekä kasvattivat yhteisöllisyyden tunnetta. Teokset innostivat ja ilahduttivat niin töiden tekijöitä kuin katsojia. Oman ympäristön muuttaminen ja kaunistaminen oli voimauttava kokemus."

ENG "Urban works of art brought joy and aesthetics to the environment and increased the sense of community. The works of art encouraged and delighted both the artists and the spectators. Modifying and beautifying one's own environment was an empowering experience."

LOHJANSEUDUN KUVATAIDEKOULU
 LOJO BILDKONSTSKOLA
 LOHJA ART SCHOOL FOR CHILDREN AND
 YOUNG PEOPLE

Lohjanseudun kuvataidekoulu on kannatusyhdistyksen ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1985. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 4-20 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Oppilaita on 300. Opettajat ovat kuvataideopettajia, taiteilijoita ja suunnittelijoita.

Grundad/ Year founded: 1985
 Antal elever/ Number of students: 300
 Åldersfördelning/ Age range: 4-20
 Huvudman/ Administrator: understödsförening/
 supporters' association
www.lohjanseudunkuvataidekoulu.fi

- 1 Lohjan Pyhän Laurin kirkon pyhimykset pääsivät piipahtamaan paikalliseen kahvila Lauriin./ Pelarhelgonen från Sankt Lars kyrka fick de titta in på det lokala Café Lauri/ Saints from the Lohja Church were taken for a coffee in a local Café Lauri.
- 2 Lyhtypuisto valaisi pimeää tihkusateista iltaa keskellä kaupunkia sijaitsevalla unohtuneella puistokaistaleella./ Lyktparken lyste upp en mörk kväll med duggregn på ett bortglömt stycke park mitt i staden./ A lantern park lit up a dark drizzly evening on the forgotten strip of land in the middle of the city. Kuva/Bild/Photo: Kastehelmi Korpijaakko
- 3 Ikkunagalleria oli avoinna 24/7./ Fönstergalleriet var öppet 24/7./ The window gallery stayed open day and night. Kuva/Bild/Photo: Kastehelmi Korpijaakko

ENG “The Urban Art Week took the Lohja Art School for Children and Young People to the streets. For the first time in the dark season, in the evening, fearless of the weather, we bravely took off. The window gallery gave the pupils’ work excellent visibility; the urban art event combined the strengths of local art schools, and the lantern garden started an intimate tradition... We were able to create successful encounters. We were present in parts of the city where life is ongoing. Through our art, we were part of many people’s everyday lives.”

SWE “Veckan för stadskonst förde ut bildkonstskolan på gator och torg. Under den mörka årstiden, på en kväll, oavskräckta av vädret, gav vi oss modigt iväg för första gången. Fönstergalleriet gjorde eleverbetena härligt synliga, evenemanget för urban konst fick de lokala konstskolorna att samla krafterna, lyktparken blev starten på en stämningssyftad tradition... Vi åstadkom lyckade möten. Vi var närvarande på paradplats, där folk hela tiden rör sig. Vi blev ett inslag i många människors vardag med våra verk.”

FIN “Kaupunkitaideviikko jalkautti kuvataidekoulun kaupungille. Pimeänä vuodenaikana, illalla, säitä pelkäämättä, ensimmäistä kertaa – lähdimme rohkeasti liikkeelle. Ikkunagalleria antoi oppilastöille upeaa näkyvyyttä, kaupunkitaidetapahtuma kokosi paikallisten taidekoulujen voimat yhteen, lyhtypuisto aloitti tunnelmallisen perinteen... Saimme aikaan onnistuneita kohtaamisia. Olimme läsnä paraatipaikoilla, siellä missä jatkuvasti kuljetaan. Olimme teoksillamme osa monen arkea.”

1

2

3

PORIN KUVATAIDEKOULU
 BJÖRNEBORG KONSTSKOLA
 PORI ART SCHOOL FOR CHILDREN AND
 YOUNG PEOPLE

Porin taidekoulu on Porin kaupungin ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1991. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 4-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille sekä aikuisille. Oppilaita on 300. Opettajat ovat kuvataideopettajia ja kuvataiteilijoita.

Grundad/ Year founded: 1991
 Antal elever/ Number of students: 300
 Åldersfördelning/ Age range: 5-19, adults
 Huvudman/ Administrator: Björneborg staden/
 City of Pori
www.porintaidekoulu.fi

1 & 2 & 3

Valoa porstuaan -valoteos./ Ljusinstallation Ljusverada./ Light installation Light on the Porch.Kuvat/bilder/photos: Timo Penttilä

FIN ”Kaupunkitaide teemana oli mielenkiintoinen ja onnistunut valinta. Hankkeen idean mukaisesti kaupunkitaide ei tarvitse suuria resursseja töiden esittämiseen, mutta sitäkin enemmän paneutumista tekemisen sisältöihin. Opettajat huomasivat käytännössä myös sen, että oppilaslähtöinen pedagogiikka vaatii aikaa ja huolellista suunnittelua etukäteen.”

SWE ”Som tema var urban konst ett intressant och lyckat val. Helt enligt idén med projektet kräver urban konst inte stora resurser för att ställa ut verk, men desto mer att man sätter sig in i arbetets innehåll. Lärarna märkte i praktiken också att elevorienterad pedagogik kräver tid och noggrann planering i förväg.”

ENG “As a theme, urban art was interesting. And it was a coup. The project idea was that urban art does not need great resources to display works of art. Rather, it needs involvement in the activities of doing. In practice, teachers observed that student-centered pedagogy demands time and thorough planning beforehand.”

1

2

3

ROVANIEMEN KUVATAIDEKOULU
ROVANIEMI BILDKONSTSKOLA
ROVANIEMI ART SCHOOL FOR CHILDREN
AND YOUNG PEOPLE

Rovaniemen kuvataidekoulu on Rovaniemen kaupungin ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1989. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 6-19 -vuotiaille lapsille ja nuorille sekä aikuisille. Oppilaita on 160. Koulun opettajina toimii kuvataideopettajia, kuvataiteilijoita ja visuaalisen alan ammattilaisia.

Grundad/ Year founded: 1989
Antal elever/ Number of students: 160
Åldersfördelning/ Age range: 6-19, adults
Huvudman/ Administrator: Rovaniemi staden/
City of Rovaniemi
www.rovaniemi.fi/kuvataidekoulu

1 Keramiikan ja kuvanveistontyöpajan yhteinen tuliveistos Lapin yliopiston Jokivalkeat - tapahtumassa./ Keramik- och skulpturverkstadens gemensamma eldskulptur på evenemanget Jokivalkeat vid Lapplands universitet./ Fire sculptures by students of ceramics and sculpture in the event Jokivalkeat (River Lights) by the University of Lapland. Kuva/bild/photo: Arttu Rautio

2 Oppilaiden yhdessä kehittelemä valoperformanssi kuvataidekoulun rappusilla./ Ljusperformance som eleverna hade utarbetat tillsammans på bildkonstskolans trappa./ Light performance designed by students together on the stairs of the school. Kuva/bild/photo: Arttu Rautio

SWE ”Gemensamma projekt; solarigrafier och verk som framställdes i skolans omgivning fungerade väl. Elevernas eget intresse och entusiasm för saken verkade vara en förutsättning för framgång.”

3 Kuvataidekoulun oppilaiden ja opettajien yhteinen solarigrafiakuva. Kamerat kuvasivat ajalla tammikuusta huhtikuuhun 2013./ Gemensam solarigrafibild av eleverna och lärarna vid bildkonstskolan. Kamerorna fotograferade under perioden från januari till april 2013./ Solarigraphy, a photograph made by students and teachers. The cameras captured the landscapes between January and April 2013. Kuva/bild/photo: Kuvataidekoulu

FIN ”Yhteiset projektit; solarigrafiat ja töiden tekeminen koulun ympäristöön toimivat hyvin. Oppilaiden oma kiinnostus ja innostuneisuus asiaan vaikutti olevan onnistumisen edellytys.”

ENG “Common projects, solargraphics, and works of art for the school environment seemed to work well. The pupils’ interest and enthusiasm for the topic appeared to be the prerequisites for success.”

1

2

SARA HILDÉN-AKATEMIA, TAMPERE
 SARA HILDÉN-AKADEMIN, TAMMERFORS
 SARA HILDÉN-ACADEMY, TAMPERE

Sara Hildén – akatemia on Tampereen kaupungin ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1982. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 7-18 -vuotiaille lapsille ja nuorille sekä aikuisille. Oppilaita on 400. Koulun opettajina toimii kuvataideopettajia, kuvataiteilijoita ja visuaalisen alan ammattilaisia.

Grundad/ Year founded: 1982
 Antal elever/ Number of students: 400
 Åldersfördelning/ Age range: 7-18, adults
 Huvudman/ Administrator: Tammerfors staden/
 City of Tampere
www.tampere.fi/tyovaenopisto/sarahildenakatemia/

1 Eränkävijän lettiasuste./ Flätaccessoar för fångstman./ A hunter with accessories. Kuva/bild/photo: Heli Tiainen

2 Suomen neito saa päälleen kevätkaädyn./ Finlands mö blev klädd i en vårkedja./ The Maid of Finland dressed in spring clothes. Kuva/ bild/photo: Heli Tiainen

ENG *“Creative problem solving, mathematical skills of perception, and a skillful crane operator were needed when the statues on the Hämeensilta bridge were given new accessories for spring.”*

FIN *”Luovaa ongelmanratkaisutaitoa, matemaattista hahmotuskykyä ja taitavaa nosturinkuljettajaa tarvittiin kun Hämeensillan patsaat saivat yllensä uudet kevätasusteet.”*

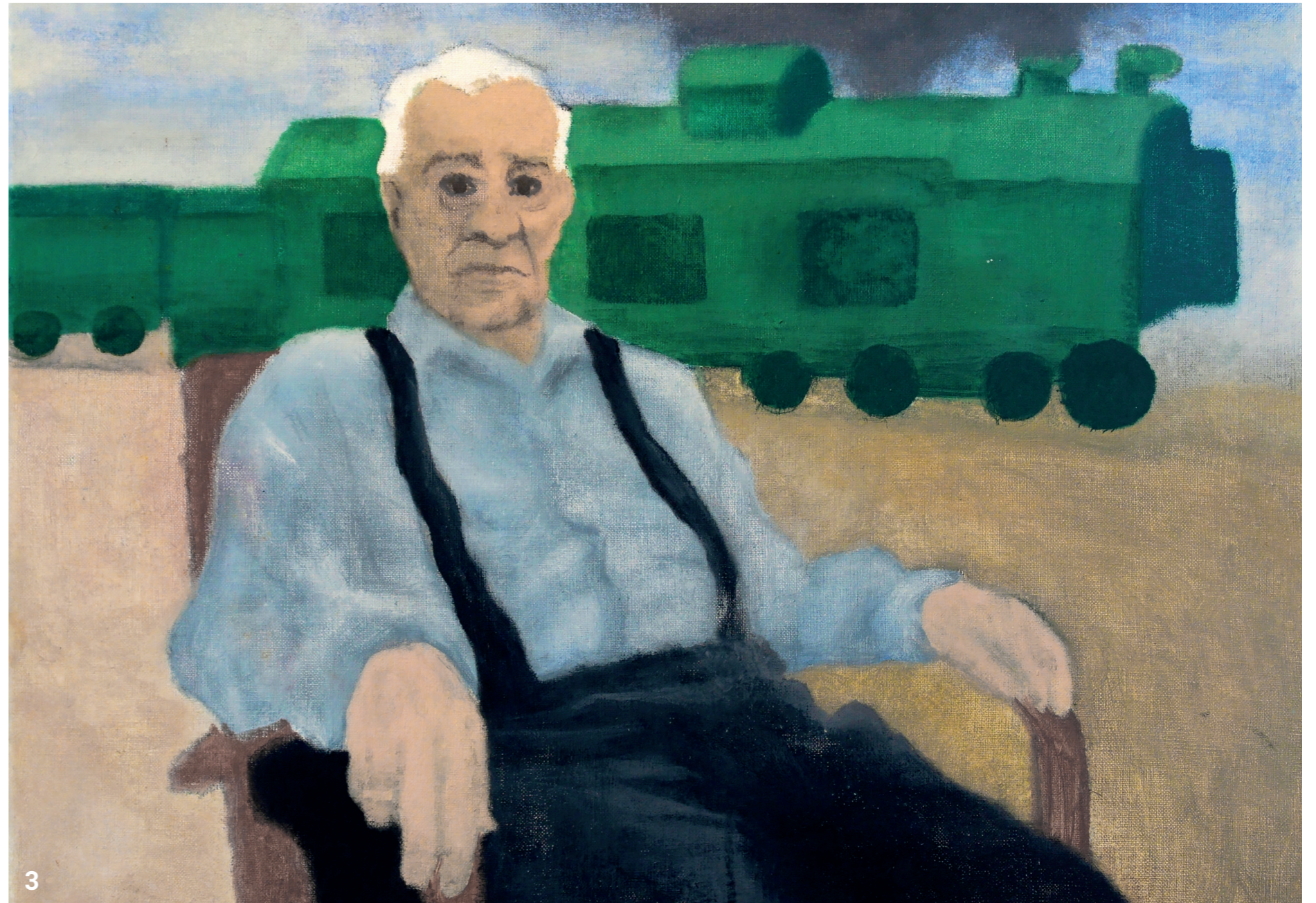
SWE *”Kreativa problemlösningsfärdigheter, matematisk gestaltungsformåga och en skicklig kranförare var det som behövdes när statyerna på bron Hämeensilta fick nya vårkläder.”*

1

2

3

VANTAAN KUVATAIDEKOULU
VANDA BILDKONSTSKOLA
VANTAA SCHOOL OF ART FOR CHILDREN AND
YOUNG PEOPLE

Vantaan kuvataidekoulu on Vantaan kaupungin ylläpitämä oppilaitos, joka perustettiin vuonna 1982. Se antaa vantaalaisille 5-20 -vuotiaille lapsille ja nuorille lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta. Oppilaita on 787 ja opetuspaikkoja on viisi eri puolilla Vantaata. Opettajat ovat kuvataideopettajia ja visuaalisen alan ammattilaisia.

Grundad/ Year founded: 1982
Antal elever/ Number of students: 787
Åldersfördelning/ Age range: 5-20
Huvudman/ Administrator: Vanda staden/ City of Vantaa
www.vantaa.fi/kuvataidekoulu

1 & 2

Virtatien liikuntatunnelin seinämaalaukset. / Väggmålning i underfarten vid Flodvägen. / Mural in the Virtatie underpass.

3

Vanhuksen muotokuva, Venla Wilkman (14v.), öljyvärimaalaukset, Suopursun palvelutalo. / Porträtt av äldre, Venla Wilkman, 14 år, oljemålning, servicehuset Getpors. / Portrait of an elderly person by Venla Wilkman (14), oil painting, Suopursu sheltered home.

FIN ”Saimme ilon ja onnistumisen tunteita, olimme jatkuvassa kanssakäymisessä ihmisten kanssa, teimme jotakin uutta ja jännää kuvataidekoulun ulkopuolella ja saimme mukavan yhteisen muiston, jonka fyysinen jälkikin säilyy pitkään.”

SWE ”Vi fick uppleva känslor av glädje och framgång, vi var i kontinuerlig kontakt med människor, vi gjorde något nytt och spännande utanför bildkonstskolan och fick ett trevligt gemensamt minne med ett fysiskt avtryck som kommer att bestå länge.”

ENG ”We had feelings of joy and fulfillment, we were in constant interaction with people, we did something new and exciting outside the visual art school, and we got to share a great collective memory, whose physical signs will also last for long time.”

VIHDIN KUVATAIDEKOULU
 VICHTIS BILDKONSTSKOLA
 VIHTI ART SCHOOL FOR CHILDREN AND
 YOUNG PEOPLE

Vihdin kuvataidekoulu on kannatusyhdistyksen ylläpitämä koulu, joka perustettiin 1987. Koulu antaa lakisääteistä laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta 5-20 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Oppilaita on 280. Opettajat ovat taiteilijoita ja kuvataideopettajia.

Grundad/ Year founded: 1987
 Antal elever/ Number of students: 280
 Åldersfördelning/ Age range: 5-20
 Huvudman/ Administrator: understödsförening/ supporters' association
www.vihdinkuvataidekoulu.com

- 1 Valon pilkettä -tapahtuman Loistopuisto./ Lysande park inom evenemanget Ljusglint./ Blazing park in the event Light Glint. Kuva/bild/photo: Jutta Palenius
- 2 Oppilaiden tekemiä paperilyhtyjä./ Papperslyktor som eleverna hade gjort./ Paper lanterns made by students. Kuva/bild/photo: Jutta Palenius
- 3 Vällitvät händer vanhainkotivierailulla./ Händer med omtanke besöker äldreomsorgen./ Caring hands on a visit to a retirement home.

SWE "Urban konst kan skapas genom små, rentav osynliga handlingar med den sociala konstens medel. Konsten fungerar som ett verktyg för samtal mellan olika människogrupper."

FIN "Kaupunkitaidetta yhteisötaiteen keinoin voidaan toteuttaa pieninä, jopa näkymättöminä tekoina. Taide toimii keskusteluvälineenä erilaisten ihmisryhmien välillä."

ENG "Urban art by means of community art can be implemented as small, even invisible acts. Art then functions as a tool for communication between different groups of people."

Anu Hietala
 Toiminnanjohtaja, Suomen lasten ja nuorten
 kuvataidekoulujen liitto
 Verksamhetsledare vid Förbundet för konstkolor
 för barn och unga i Finland rf
 Executive director of the Finnish Association of
 Art Schools for Children and Young People
 www.youngart.fi

TAIDENAVIGAATTORI JA KUVATAIDEKOULUJEN VERKOSTO KONSTNAVIGATORN 2 OCH NÄTVERKET FÖR BILDKONSTSKOLORNA ART NAVIGATOR 2 AND THE NETWORK OF VISUAL ARTS SCHOOLS

FIN Taidenavigaattori 2 -hanke tekee näkyväksi lasten ja nuorten kuvataidekoulujen toimintaa eri puolilla maamme. Hankkeeseen osallistuneet yksitoista kuvataidekoulu ovat osa maassamme toimivaa 150 oppilaitoksen verkostoa. Kuvataidekoulut antavat taiteen perusopetusta sekä varhaisiän taidekasvatusta 17 500 lapselle ja nuorelle.

Kuvataidekoulujen opetus kattaa visuaalisen taiteen eri muodot. Opetuksen tehtävänä on antaa oppilaalle mahdollisuus opiskella pitkäjänteisesti omien taipumusten ja kiinnostuksen mukaisesti sekä luoda edellytykset elinikäiselle visuaalisten taiteiden harrastamiselle ja valmiudet hakeutua jatko-opintoihin. Taiteen perusopetuksesta säädetään lailla (633/1998) ja asetuksella (813/1998).

Opettajat ovat kuvataideopettajia, taiteilijoita, arkkitehteja, valokuvaajia, muotoilijoita ja media-alan ammattilaisia. Visuaalisten taiteiden taiteen perusopetusta annetaan kuvataiteen lisäksi myös käsityössä, arkkitehtuurissa ja audiovisuaalisessa taiteessa.

Kuvataidekouluja ylläpitävät kunnat ja yksityiset yhdistykset. Koulut tekevät monenlaista yhteistyötä peruskoulujen, päiväkotien, muiden taiteenalojen sekä lastenkulttuurin toimijoiden kanssa. Osa kuvataidekouluista toimii kansalaisopistojen alaisuudessa.

Lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry. on toiminut vuodesta 1982 alkaen kuvataidekoulujen yhdyssiteenä. Liitto tukee 70 jäsenyhteisöään pedagogiikan ja hallinnon kehittämisessä koulutus- ja tiedotustoiminnan avulla. Pedagogisen toiminnan lisäksi liitto toimii visuaalisen taiteen perusopetuksen edunvalvojana. Liitto on Taiteen perusopetusliitto TPO ry:n jäsen.

SWE Projektet Konstnavigatorn 2 synliggör verksamheten i bildkonstskolorna för barn och unga på olika håll i Finland. De elva bildkonstskolor som medverkade i projektet ingår i ett nätverk med 150 verksamma läroinrättningar i vårt land. Bildkonstskolorna ger grundläggande utbildning i konst och erbjuder konstpedagogik för 17 500 barn och unga.

Bildkonstskolornas undervisning omspannar olika former av visuell konst. Undervisningen har till uppgift att ge eleverna möjlighet att studera efter egen begåvning och eget intresse samt skapa förutsättningar för ett livslångt utövande av visuella konstarter och kunnskap för att söka sig till fortsatta studier. Bestämmelser om den grundläggande undervisningen i konst ingår i en lag (633/1998) och en förordning (813/1998).

Lärarna är bildkonstlärare, konstnärer, arkitekter, fotografer, designers och fackmänniskor inom mediebranschen. Den grundläggande undervisningen i visuella konstarter gäller inte bara bildkonst, utan också hantverk, arkitektur och audiovisuell konst.

Bildkonstskolorna har kommuner och privata föreningar som huvudmän. Skolorna samarbetar på många olika sätt med grundskolor, daghem, övriga konstarter och aktörer som arbetar med barnkultur. En del av skolorna är underställda medborgarinstitutioner.

Förbundet för konstkolor för barn och unga i Finland rf har varit förbindelselänken för bildkonstskolorna sedan 1982. Förbundet ger sina 70 medlemsföreningar stöd i att utveckla pedagogiken och administrationen genom utbildning och information. Utöver den pedagogiska verksamheten arbetar förbundet med intressebevakning för den grundläggande utbildningen i visuell konst. Förbundet är medlem i Förbundet för grundläggande konstundervisning i Finland rf.

ENG Art Navigator 2, a development project for contemporary art education, makes the purpose of visual arts schools visible in Finland. The eleven schools participating in the project are part of a network of 150 active visual arts schools around the country. These schools provide basic education in the arts and early childhood education for 17,500 children and young people.

Education in the visual arts schools involves different forms of art. Its purpose is to offer long-term training according to a person's abilities and interests and to create conditions for a life-long hobby in the visual arts, as well as readiness for further studies. Basic education in the arts is regulated in Finland by law (633/1998) and by order (813/1998).

The teachers in these institutions are visual arts teachers, visual artists, architects, photographers, designers, and media professionals. Basic education is given in the visual arts as well as in crafts, architecture, and audiovisual arts.

The visual arts schools are maintained by municipalities and private organizations. The schools undertake multifaceted cooperation with comprehensive schools, kindergartens, other arts, and actors in the field of children's culture. Some of the schools function as part of adult education centers.

The Finnish Association of Art Schools for Children and Young People has been working since 1982 to promote cooperation between separate visual arts schools. Through training and communication activities, the association supports 70 of its member organizations in developing their teaching and administration. Besides its pedagogical services, the association serves as a lobbyist for basic education in the visual arts. The association is a member of the Association of Basic Education in the Arts.

Kaavio: Taiteen perusopetuksen eteneminen pääpiirteissään
Diagram: Studiegången i huvuddrag
Chart: Teaching outline for Basic Education in the Arts in Finland.

Taidenavigaattori 2 - hankkeeseen osallistuneet kuvataidekoulut antavat visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän mukaista opetusta (1300 opetustuntia vuodessa).

De bildkonstskolor som medverkade i projektet Konstnavigatorn 2 ger undervisning enligt den fördjupade kursen i visuella konstarter (1300 undervisningstimmar i året).

The visual art schools involved in the Art Navigator 2 project offer a wide range of systematic and progressive studies in the visual arts. The schools implement the national curriculum for the visual arts (consisting of 1,300 teaching hours per year) in accordance with the Act on Basic Education in the Arts.

Mikko Hartikainen
Opetusneuvos / Opetushallitus
Undervisningsråd / Utbildningsstyrelsen
Counsellor of Education (Visual Arts) /
The Finnish National Board of Education
www.oph.fi

NYKYTAIDE TARJOAA MAHDOLLISUUKSIA TULEVAISUUDEN KUVATAIDEOPETUKSELLE SAMTIDSKONSTEN ERBJUDER MÖJLIGHETER FÖR FRAMTIDA BILDKONSTUNDERVISNING CONTEMPORARY ART PROVIDES OPPORTUNITIES FOR TEACHING VISUAL ART IN THE FUTURE

FIN Koko yleissivistävä koulutus uudistetaan lähivuosina. Parhailaan ollaan loppusuoralla peruskoulun opetussuunnitelmatyössä ja pian pitäisi olla vuorossa lukion uudistamisen vuoro. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteet on kaavailtu uudistettavaksi vuosina 2015–2017. Opetushallitus luo pohjaa tulevalle taiteen perusopetuksen uudistukselle kokoamalla kehittämistarpeita yhdessä Taiteen perusopetusliiton ja muiden järjestöjen kanssa. Lasten ja nuorten kuvataidekoulut ovat olleet vahvasti mukana kehittämässä taiteen perusopetusta niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti. Suomessa opetussuunnitelman perusteita uudistetaan hyödyntämällä laajasti oppilaitosten, järjestöjen, tutkimuksen ja opettajankoulutuksen asiantuntemusta.

Opetustuntikohtaisen valtionosuuden piiriin kuuluva taiteen perusopetuksen valtionavustus on yksi keinoista vastata eri taiteenalojen pedagogiikan, työtapojen ja oppimisympäristöjen uudistamistarpeisiin. Tulevaa opetussuunnitelmauudistusta silmällä pitäen avustuksia onkin viime vuosina suunnattu mm. oppilaitosten toimintakulttuurin sekä turvallisen ja pedagogisesti tarkoituksenmukaisen oppimisympäristön kehittämiseen. Taiteen perusopetuksen pedagogiikan kehittäminen on vaativa prosessi, jolle luodaan parhaat edellytykset koulutuksen järjestäjien ja oppilaitosten osaavan henkilöstön yhteistyöllä.

Kuvataidekoulujen nykytaidekasvatuksen yhteishankkeissa on tartuttu rohkeasti ja ennakkoluulottomasti tulevaisuuden kuvataideopetuksen haasteisiin. Niiden toteutuksessa on hyödynnetty joustavasti kuvataidekoulujen erilaista osaamista, avointa prosessia, tutkivaa lähestymistapaa, nykytaiteilijoiden osaamista, kansainvälistä yhteistyötä, sekä ennen kaikkea oppilaiden osaamista ja osallisuutta! Tässä Taidenavigaattori 2 -hankkeessa fokus on ollut oivaltavasti oppilähtöisessä pedagogiikassa, jota on kehitetty kaupunki- ja yhteisötaiteen ilmiöitä tarkastellen ja toimintatapoja hyödyntäen. Hankkeessa muuttuva taide ja muu visuaalinen kulttuuri on otettu todesta. Katseet on suunnattu tulevaan yhdessä lasten ja nuorten kanssa!

Suomalaiseen kuvataidekasvatukseen on aina kuulunut kuvan tekemisen yhteisöllisyyden, kriittisen ajattelun ja kuvilla vaikuttamisen kehittäminen. Vanhoja opetusmenetelmiä ja lähestymistapoja on tarkasteltava kriittisesti, mutta ennen kaikkea olisi pohdittava keino-

ja miten taidekasvatus on yhteydessä oppilaiden kuvallistuneeseen arkeen ja monikulttuurisen todellisuuteen. Siten kuvan tekemisen merkitys ja motivaatio taideoppimiseen säilyy elävänä myös tulevaisuudessa. Nykytaiteen ilmiöt, mediakulttuurin kaikkiallisuus ja arjen kuvallistuminen tarjoavat tulevaisuuden kuvataideopetukselle sekä haasteita että mahdollisuuksia. Opetuksessa tulisikin hyödyntää perinteisten ilmaisukeinojen rinnalla enemmän välineitä, joita lapset ja nuoret käyttävät omassa arjessaan.

Monen selvityksen ja tutkimuksen viesti on, että koulujen arki kaippaa nykyistä enemmän yhteisöllisyyttä vahvistavia toimintatapoja. Siksi onkin ilahduttavaa, että Taidenavigaattori 2 -hankkeessa on tartuttu tutkivan oppimisen menetelmien sekä yhteistoiminnallisten ja osallistavien työtapojen kehittämiseen! Luodut toimintamallit hahmottavat tulevaisuutta, jossa oppilaat ovat nykyistäkin aktiivisemmin mukana kuvataidekoulujen toiminnan, käytäntöjen ja opetuksen kehittämisessä. Kuvataidekoulussa oppimisen iloa tuetaan jokaisen oppilaan itsetuntoa ja itseilmaisua vahvistamalla sekä vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä lujittamalla. Se on oppivan ja luovan yhteisön perusta, vaikka tulevaisuuden keinovalikoima olisikin hieman toinen kuin tänään.

SWE Hela den allmänbildande utbildningen reformeras under de närmaste åren. Arbetet med grundskolans läroplaner har just nu gått in på slutrakan och snart borde gymnsiereformen stå i tur. Grunderna för läroplanerna inom den grundläggande utbildningen i konst ska enligt planerna omarbetas 2015–2017. Utbildningsstyrelsen skapar en grund för den kommande reformen av konstutbildningen genom att sammanställa utvecklingsbehov tillsammans med Förbundet för grundläggande konstundervisning och övriga organisationer. Bildkonstskolorna för barn och unga har kraftfullt medverkat till att utveckla konstutbildningen såväl lokalt som nationellt. Grunderna för de finländska läroplanerna omarbetas med hjälp av expertis inom läroinrättningar, organisationer, forskning och lärarutbildning.

Det statliga bidraget för grundläggande utbildning i konst hör till de statsandelar som bygger på antalet undervisningstimmar och är ett av medlen för att tillfredsställa behoven att reformera pedagogiken, arbetssätten och lärmiljöerna inom olika konstarter. Med tanke på den

kommande läroplansreformen har bidragen under de senaste åren inriktats på att utveckla bland annat arbetskulturen vid läroinrättningarna samt trygga och pedagogiskt ändamålsenliga lärmiljöer. Att utveckla pedagogiken för den grundläggande utbildningen i konst är en krävande process, som får de bästa förutsättningarna genom samarbete mellan den kunniga personalen vid läroinrättningarna och utbildningsanordnarna.

Bildkonstskolornas gemensamma projekt kring pedagogik för samtidskonst har modigt och fördomsfritt tagit sig an utmaningarna inom den framtida bildkonstutbildningen. Vid genomförandet har man på ett smidigt sätt tillgodogjort sig av den olika kompetensen vid bildkonstskolorna, öppna processer, undersökande arbetssätt, samtidskonstnärernas kompetens, internationellt samarbete och framför allt elevernas kunskap och medverkan! I projektet Konstnavigatorn 2 låg fokus på ett nytänkande sätt på en elevorienterad pedagogik, som har utvecklats genom att använda arbetssätt och studera företeelser inom urban och social konst. Den föränderliga konsten och den övriga visuella kulturen har tagits på allvar i projektet. Blicken har riktats mot framtiden tillsammans med barnen och de unga!

Finländsk bildkonstpedagogik har alltid innefattat social samhörighet vid framställning av bilder, kritiskt tänkande och utveckling av påverkning med bilder. Gamla undervisningsmetoder och arbetssätt ska granskas kritiskt, men framför allt borde vi ta upp medel för att studera kopplingen mellan konstpedagogiken och elevernas bildmätade vardag och mångkulturella verklighet. På så vis lever betydelsen av att framställa bilder och motivationen för att lära sig konst vidare även i framtiden. Företeelser inom samtidskonsten, den allestädes närvarande mediekulturen och den bildmätade vardagen ger den framtida utbildningen i bildkonst både utmaningar och möjligheter. Vid sidan av de traditionella uttrycksmedlen borde undervisningen i högre grad tillgodogöra sig av verktyg som barnen och ungdomarna använder i sin vardag.

Många utredningar och undersökningar vittnar om att vardagen i skolorna behöver arbetssätt som stärker den sociala samhörigheten mer än idag. Därför är det glädjande att projektet Konstnavigatorn 2 har tagit sig an att utveckla metoder för undersökande lärande samt kollektiva arbetssätt för större delaktighet! De verksamhetsmodeller

som har skapats malar upp en framtid där eleverna på ett mer aktivt sätt än idag medverkar till att utveckla bildkonstskolornas verksamhet, rutiner och undervisning. Bildkonstskolan underbygger glädjen med lärande genom att förstärka varje elevs självkänsla och självuttryck samt genom att befästa interaktion och social samhörighet. Det är grunden för ett lärande och skapande samhälle, även om det framtida urvalet av medel skulle vara ett annat än idag.

ENG In basic education in the arts in Finland, support from the Finnish government, which is based on the number of teaching hours, is one of the responses to the need to reform pedagogy, working methods, and the learning environments of different art forms. To support the forthcoming renewal of the core curriculum for basic education in the arts, in recent years subventions have been directed to developing the institutional culture of the schools as well as to other safe and pedagogically-appropriate learning environments. Improving the pedagogy of basic education in the arts is a demanding process for which the best preconditions are created through cooperation between teachers and school administrative personnel. This basically means that school administration and teachers should have a constructive pedagogical dialogue.

The message coming out of many reports and studies is that schools are regularly missing courses of action that enhance community participation. It is therefore gratifying that the Art Navigator 2 Project has undertaken to develop methods in exploratory learning as well as to promote cooperative and participatory working methods in visual art schools. The models created shape a future in which students will be more actively involved in constructing the activities, practices and teaching in their schools. In visual art schools, the joy of learning is supported by strengthening the self-esteem and self-expression of every student and by confirming interaction and a sense of community. Although the means will be slightly different in the future, this approach will provide the foundation for learning and creative community.

